

**UCHWAŁA NR XXXII/194/2014
RADY GMINY SOKOLNIKI**

z dnia 27 marca 2014 r.

**w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar
Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2013 poz. 594, poz. 645, poz. 1318) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493, z 2009 r. Nr 206, poz. 1589, z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 125 poz. 842, z 2011 r. Nr 149, poz. 887) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XXIX/184/2013 Rady Gminy Sokolniki z dnia 30 grudnia 2013 roku w sprawie uchwalenia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2014 - 2020.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sokolniki.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy
Sokolniki

Grzegorz Misiek

GMINNY PROGRAM PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA 2014 - 2020

Rozdział 1.

Wstęp i podstawa prawna programu

§ 1. 1. Przez pojęcie przemocy w rodzinie zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie należy rozumieć jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodzin, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Najkrócej określając przemoc traktowana jest jako akt godzący w osobistą wolność jednostki przyczyniający się do jej fizycznej a także psychicznej szkody, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji i zmuszanie jej do zachowań niezgodnych z własną wolą.

2. Można wyodrębnić różne rodzaje przemocy:

- 1) **Przemoc fizyczna** – bicie, znęcanie się, głodzenie, zamykanie, kopanie, policzkowanie, szarpanie, duszenie, ciągnięcie za włosy, rzucanie przedmiotami, ale także używanie niebezpiecznych narzędzi lub grożenie ich użyciem, zadawanie bólu;
- 2) **Przemoc psychiczna** – sprawowanie przez sprawcę przemocy psychicznej kontroli nad ofiarą, np. straszenie zabójstwem, użyciem przemocy, zabranie dzieci, niszczenie lub grożenie zniszczeniem rzeczy, upokarzanie, używanie wulgarnych słów, mówienie drugiej osobie że jest do niczego, że jest brzydka, głupia, chora psychicznie, że nikt jej nie zechce, że bez sprawcy sobie nie poradzi;
- 3) **Przemoc seksualna** – zmuszanie do odbywania stosunku lub poddania się innym zachowaniom seksualnym, a także wymuszanie współżycia w nieakceptowanej formie. Przemoc seksualna jest często przez ofiary molestowania ukrywana, co w znacznym stopniu utrudnia udzielenie im pomocy;
- 4) **Przemoc finansowa (ekonomiczna)** – utrzymanie drugiej osoby w całkowitej zależności finansowej, zakazywanie jej pracy zawodowej, nie dawanie wystarczającej ilości pieniędzy na prowadzenie domu;
- 5) **Przemoc polegająca na osaczaniu** – np. ciągłe chodzenie za kimś, dzwonienie do niego w celu wyrządzenia mu krzywdy lub zastraszenia;
- 6) **Przemoc w wymiarze społecznym** – zakazywanie osobie kontaktów z rodziną, przyjaciółmi, zabranianie jej wychodzenia z domu, upokarzanie jej w miejscach publicznych.

3. Stosowanie przemocy prowadzi do niskiej samooceny, poczucia bezsilności bezradności, ciągłego niepokoju, depresji, chorób związanych ze stresem. Szczególnie dramatyczne konsekwencje przemocy zauważa się u dzieci. Powoduje ona bowiem w ich psychice nieodwracalne skutki, które mogą dać znać o sobie dopiero w życiu dorosłym.

4. Z uwagi na powyższe konieczne jest podjęcie działań zmierzających w kierunku edukacji społecznej dostarczającej wiedzy o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z problemem. Niezbędne jest również zapewnienie profesjonalnej pomocy interwencyjnej i terapeutycznej zarówno sprawcom jak i ofiarom przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem krzywdzonych dzieci. Skuteczne przeciwdziałanie i zwalczanie przemocy w rodzinie wymaga współpracy różnych służb.

5. Wdrożenie w życie Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy jest gwarancją zintegrowanych działań profilaktycznych, interwencyjnych i pomocowych w tym zakresie.

6. Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określa ustawa z dnia 29 lipca roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z dnia 20 września 2005 r. Nr 180 poz. 1493 ze zm.: Dz.U. z 2009 r. Nr 206 poz.1589, Dz.U. z 2010 r. Nr 28 poz. 146, Dz.U. z 2010 r. Nr 125 poz. 842, Dz.U. z 2011 r. Nr 149 poz. 887).

7. Ustawa nakłada również na Gminę obowiązek opracowania i realizacji systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach m. in. Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie.

8. Ma ona na celu zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz inicjowanie i wspieranie działań polegających na podnoszeniu świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Rozdział 2.

Skala zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sokolniki w 2013 roku

§ 2. 1. Zgodnie z danymi statystycznymi Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie na terenie Gminy Sokolniki w 2013 roku policjanci interweniowali 54 razy.

2. Założono 8 Niebieskich Kart w związku z przemocą w rodzinie.

3. Poniższe zestawienia tabelaryczne przedstawiają szczegółowo skalę zjawiska przemocy w rodzinie na terenie gminy Sokolniki w 2013 roku.

LICZBA PRZYPADKÓW POSZCZEGÓLNYCH RODZAJÓW PRZEMOCY W 2013 ROKU		
1.	Fizycznej	4
2.	Psychicznej	8
3.	Seksualnej	1
4.	Ekonomicznej	1
5.	Innego rodzaju zachowań	8

Źródło: KPP Wieruszów

ZESTAWIENIE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY NA TERENIE GMINY SOKOLNIKI W 2013 ROKU

1.	Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą ogółem	8
	Kobiet	7
	do 65 roku życia	7
	od 66 roku życia	0
	Mężczyzn	1
	do 65 roku życia	1
	od 66 roku życia	0
	Małoletnich	0
	Dziewcząt	0
	Chłopców	0
2.	Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie ogółem	8
	Kobiet	1
	Mężczyzn	7
3.	Liczba zatrzymanych osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie ogółem	1
	Kobiet	0

	Mężczyzn	1
	Nieletnich	0
4.	Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie pod wpływem alkoholu ogółem	6
	Kobiet	1
	Mężczyzn	5
	Nieletnich	0
	- doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia ogółem	2
	Kobiet	1
	mężczyzn	1
	Nieletnich	0

Zróżło: KPP Wieruszów

Rozdział 3. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu

§ 3. 1. Czynniki gwarantujące właściwą realizację programu to:

- 1) Poparcie działań i współpraca z samorządem gminnym
- 2) Dobra znajomość środowiska przez pracowników socjalnych
- 3) Kompleksowa współpraca służb i instytucji na terenie gminy oraz poza nią
- 4) Otwartość i chęć współpracy specjalistów
- 5) Silne więzi rodzinne, chęć zmiany i wyjścia z kryzysu.

2. Zasoby ludzkie – członkowie zespołu interdyscyplinarnego to specjaliści z różnych dziedzin.

3. Zasoby instytucjonalne – instytucje i organizacje zajmujące się problemem przemocy w rodzinie oraz instytucje pełniące funkcję wspierającą

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach
- Komenda Powiatowa Policji
- Placówki Oświatowe z terenu Gminy Sokolniki
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zakład Opieki Zdrowotnej „ESKULAP”
- Sąd Rejonowy w Wieluniu

4. Zagrożenia:

- 1) Słaba kondycja ekonomiczna rodzin.
- 2) Negatywne wzorce zachowań społecznych
- 3) Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych rodzin
- 4) Problemy alkoholowe członków rodzin.

Rozdział 4. Odbiorcy programu

§ 4. 1. Program przeznaczony jest dla mieszkańców Gminy Sokolniki, w szczególności dla:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym:
 - a) dzieci,
 - b) współmałżonków lub partnerów w związkach nieformalnych,
 - c) osób starszych,
 - d) osób niepełnosprawnych;

- 2) sprawców przemocy w rodzinie;
- 3) świadków przemocy w rodzinie.

Rozdział 5.

Cele programu

§ 5.1. Głównym celem programu jest przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w Gminie Sokolniki, oraz zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy dla rodzin, w których stosowana jest przemoc.

2. Ponadto celem Programu jest:

- 1) zmniejszenie skali zjawiska przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sokolniki
- 2) zwiększenie skuteczności ochrony ofiar przemocy w rodzinie i zwiększenie dostępności pomocy;
- 3) zwiększenie skuteczności działań interwencyjnych i korekcyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
- 4) wzrost liczby przeszkolonych osób przygotowanych do pomagania rodzinie z problemem przemocy
- 5) spadek liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie
- 6) stała edukacja środowiska lokalnego poprzez ulotki, plakaty, broszury.

3. Program będzie stanowił wspólny strategiczny plan działań wobec problemu przemocy w rodzinie i będzie realizowany wielopoziomowo przez wszystkie instytucje i organizacje zobligowane do podejmowania działań na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy w rodzinie.

4. Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy w Zespole Interdyscyplinarnym powołanym przez Wójta Gminy. Działania

5. Zespołu są skierowane do osób, rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym i ukierunkowane na rozwiązanie konkretnego problemu w rodzinie, a ich celem jest przeciwdziałanie następstwom zaistnienia problemu.

6. Zespół Interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.

7. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele :

- 1) Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach,
- 2) Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokolnikach,
- 3) Zakładu Opieki Zdrowotnej „ESKULAP” w Sokolnikach
- 4) Komendy Powiatowej Policji w Wieruszowie,
- 5) Oświaty,
- 6) Kuratora sądowy

8. Zadaniem zespołu interdyscyplinarnego jest integrowanie i koordynowanie działań w/w. podmiotów oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Połączenie kompetencji poszczególnych służb wpływa na większą efektywność pomocy udzielanej osobom pokrzywdzonym przez najbliższych.

Rozdział 6.

Zadania w zakresie diagnostycznym, profilaktycznym i edukacyjnym dotyczące przemocy w rodzinie

§ 6.1. Program realizowany będzie od dnia podjęcia uchwały do 31 grudnia 2020 roku.

2. Jego realizacja ma charakter ciągły, uwzględniający dotychczas wytyczone kierunki działań, jak również otwartość na propozycje nowych rozwiązań wynikających z pojawiających się na bieżąco potrzeb.

3. Tabelaryczny harmonogram działań służący wdrożeniu Programu (wskazujący realizatora /realizatorów działań i okres ich realizacji) będzie przygotowywany w odniesieniu do zaplanowanych środków na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

4. Program będzie realizowany we współpracy z instytucjami t.j. szkoły, ośrodek zdrowia, Policja, GKRPA.

HARMONOGRAM ZADAŃ REALIZACJI PROGRAMU

L.p	Zadanie	Opis zadania	Termin realizacji	Realizator
1.	Prowadzenie przez Zespół Interdyscyplinary zintegrowanych i skoordynowanych działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	- Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie - Podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie, mających za zadanie zapobieganie zjawisku przemocy - Inicjowanie interwencji w środowisku dotkniętym przemocą w rodzinie - Opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach - Rozpowszechnianie informacji o instytucjach oraz możliwościach udzielania pomocy w środowisku lokalnym - Inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie - Monitorowanie sytuacji rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą w rodzinie - Prowadzenie dokumentacji działań podejmowanych wobec rodzin, w których występuje przemoc oraz efektów tych działań	2014 -2020	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach Zespół Interdyscyplinary
2	Realizacja programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie	- Kierowanie ofiar przemocy w rodzinie do prawnika i psychologa, -Praca socjalna z osobami doznającymi przemocy	2014-2020	Zespół interdyscyplinary GOPS Policja GKRPA
3	Podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności osób realizujących zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie	- Systematyczne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwikłanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty	2014-2020	Zespół Interdyscyplinary GOPS GKRPA Pedagodzy szkolni Ośrodek Zdrowia Policja Kurator
4	Zmiana postawy mieszkańców wobec przemocy w rodzinie poprzez działania informacyjno-educacyjne a w szczególności:	- Rozpowszechnianie materiałów edukacyjnych (brozur, ulotek, plakatów itp.) dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie wśród lokalnej społeczności - Dostarczanie informacji o instytucjach udzielających pomocy i wsparcia ofiarom przemocy w rodzinie	2014-2020	Zespół Interdyscyplinary GOPS GKRPA Szkoly Ośrodek Zdrowia Policja

Rozdział 7.

Spodziewane efekty realizacji programu

§ 7. 1. Poprzez realizację programu zakłada się uzyskanie następujących efektów:

- 1) zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie
- 2) zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- 3) pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem
- 4) zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie
- 5) zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie, promowanie metod wychowawczych bez użycia przemocy
- 6) wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających ofiarom przemocy w rodzinie

- 7) zmniejszenie liczby rodzin, w których interwencje podejmowane są wielokrotnie
- 8) stworzenie standardów „najlepszych praktyk” we wsparciu rodzin w których występuje przemoc.

Rozdział 8.

Źródło finansowania programu

§ 8.1. Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie są środki finansowe będące w budżecie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokolnikach na realizację zadań związanych z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

2. Nie planuje się dodatkowego wynagrodzenia dla członków zespołu interdyscyplinarnego.
3. Płatne szkolenia wszystkich przedstawicieli służb podejmujących działania na rzecz rodzin uwięzanych w przemoc, w tym szkolenia z zakresu diagnozowania przemocy w rodzinie, realizacji procedury Niebieskiej Karty odbywać się będą ze środków będących w dyspozycji Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokolnikach, pochodzących z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Rozdział 9.

Monitoring i ewaluacja programu

§ 9.1 Wójt Gminy Sokolniki sprawuje na bieżąco nadzór nad realizacją programu i podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.

2. Wszelkie sprawy związane z problemem przemocy w rodzinie na terenie Gminy Sokolniki prowadzone będą przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokolnikach.
3. Dla rzeczywistej oceny stopnia wykonania Programu realizowana będzie ewaluacja. Formami ewaluacji będą okresowe sprawozdania, które pozwolą określić czy zadania ujęte w programie są realizowane zgodnie z planem.
4. Sprawozdania merytoryczne sporządzane przez GOPS w Sokolnikach będą przedkładane corocznie Radzie Gminy Sokolniki w terminie do końca II kwartału następnego roku jego realizacji.
5. Powyższe działania dostarczą również wniosków, co do ewentualnych potrzeb związanych ze wzmocnieniem oddziaływania Programu lub modyfikacji priorytetowych kierunków działań.